

فصل اول

«تولد فلسفه و نخستین متفکران سیاسی»

تست‌های تألیفی فصل اول

کجه مثال ۱: کدام مورد بیانگر دیدگاه هراکلیتوس است؟

- (۱) جنگ مهم‌ترین عامل تخریب نفس آدمی است.
 - (۲) فقط فلسفه می‌تواند انسان را وادارد که طبق خیر و صلاح رفتار کند.
 - (۳) جنگ نیروی انفجاری برای فرایند تغییر در جامعه و بشریت نیست.
 - (۴) تغییر نهادها و سازمان‌های موجود برخلاف آیین و ناموس هستی نیست.
- پاسخ: گزینه «۴» هراکلیتوس گفت که تغییر نهادها و سازمان‌های موجود برخلاف آیین و ناموس هستی نیست.

کجه مثال ۲: از نگاه سقراط، کدام مورد جزء گرایش‌های اصلی فلسفه سقراط است؟

- (۱) حقیقت قابل شناسایی نیست.
 - (۲) فضیلت یا علو اخلاق با دانش یکسان است.
 - (۳) عدالت توانایی کلی نفس است که قابل شناخت است.
 - (۴) فساد و کردار بد اخلاقی در همه موارد در نتیجه جهالت نیست.
- پاسخ: گزینه «۲» از نگاه سقراط، فضیلت یا علو اخلاق با دانش یکسان است.

کجه مثال ۳: کدام متفکر یونان باستان گفت که نیکی توانایی کلی نفس است و شخصی که این توانایی را دارد، همیشه به روشی درست عمل می‌کند؟

- (۱) پروتاگوراس
 - (۲) سقراط
 - (۳) هراکلیتوس
 - (۴) جرجیاس
- پاسخ: گزینه «۲» سقراط گفت که نیکی توانایی کلی نفس است و شخصی که این توانایی را دارد، همیشه به روشی درست عمل می‌کند.

کجه مثال ۴: کدام متفکر از ترکیب میان حکومت اولیگارشسی و دموکراسی بهترین حکومت قابل عمل را به وجود آورد و آشکارا کوشید تا میان عقل و عدد

- تعداد برقرار کند؟
- (۱) افلاطون
 - (۲) سقراط
 - (۳) پروتاگوراس
 - (۴) هراکلیتوس
- پاسخ: گزینه «۱» افلاطون از ترکیب میان حکومت اولیگارشسی و دموکراسی بهترین حکومت قابل عمل را به وجود آورد و آشکارا کوشید تا میان عقل و عدد تعادل برقرار کند.

کجه مثال ۵: از نظر افلاطون، کدام صفت باعث برقراری تعادل بین قوای عقل، شهوت و غضب در انسان می‌شود؟

- (۱) عدل
 - (۲) شجاعت
 - (۳) فضیلت
 - (۴) خویشتن‌داری
- پاسخ: گزینه «۱» از نظر افلاطون، صفت عدل باعث برقراری تعادل بین قوای عقل، شهوت و غضب در انسان می‌شود.

کجه مثال ۶: ارسطو گفت که مناسبات، احترامات، پاداش‌ها و مزایای دیگر از روی شایستگی میان افراد تقسیم می‌شود، این مطلب مربوط به کدام نوع

- عدل است؟
- (۱) اصلاحی
 - (۲) طبیعی
 - (۳) توزیعی
 - (۴) خاص
- پاسخ: گزینه «۳» ارسطو در ارتباط با عدل توزیعی گفت که مناسبات، احترامات، پاداش‌ها و مزایای دیگر از روی شایستگی میان افراد تقسیم می‌شود.

کجه مثال ۷: کدام مورد در ارتباط با اندیشه سیاسی ارسطو صحیح است؟

- (۱) پولیتی بدترین شکل حکومت است.
 - (۲) دموکراسی و اولیگارشسی، دولت‌های کمال مطلوبند.
 - (۳) آریستوکراسی دومین بدترین شکل حکومت است.
 - (۴) پادشاهی یا فرمانروایی انسان بافضیلت بهترین شکل حکومت خوب است.
- پاسخ: گزینه «۴» از دیدگاه ارسطو، پادشاهی یا فرمانروایی انسان بافضیلت بهترین شکل حکومت خوب است.

کجه مثال ۸: کدام مکتب دوره یونانی‌گری به جای مقابله و مبارزه با هرگونه بدبختی و ادبار، عقب‌نشینی را توصیه کرد و به انسان‌ها اندرز داد که خود را از گرفتاری‌ها کنار بکشد، نگفت که با آن‌ها مبارزه کند؟
(۱) اپیکوریسم (۲) رواقی (۳) سیرنایسیسم (۴) کلی

پاسخ: گزینه «۱» اپیکوریسم به جای مقابله و مبارزه با هرگونه بدبختی و ادبار، عقب‌نشینی را توصیه کرد و به انسان‌ها اندرز داد که خود را از گرفتاری‌ها کنار بکشد، نگفت که با آن‌ها مبارزه کند.

کجه مثال ۹: کدام متفکر یونان باستان نظر تحقیرآمیزی نسبت به نوع بشر و بد بودن طبع انسان داشت و معتقد بود که فقط زور می‌تواند انسان را وادارد تا طبق خیر و صلاح رفتار کند؟
(۱) پیساگورس (۲) هراکلیتوس (۳) جورجیاس (۴) دموکراتیوس

پاسخ: گزینه «۲» هراکلیتوس نظر تحقیرآمیزی نسبت به نوع بشر و بد بودن طبع انسان داشت و معتقد بود که فقط زور می‌تواند انسان را وادارد تا طبق خیر و صلاح رفتار کند.

کجه مثال ۱۰: کدام متفکر یونان باستان معتقد بود که حقیقتی عینی وجود ندارد، حقیقت و عدالت تابع نیازها و منافع انسان است، باورهای اخلاقی کاملاً ذهنی‌اند و دریافت حسی یگانه منبع دانش و معرفت است؟
(۱) پیساگورس (۲) هراکلیتوس (۳) پروتاگوراس (۴) دموکریتوس

پاسخ: گزینه «۳» پروتاگوراس معتقد بود که حقیقتی عینی وجود ندارد، حقیقت و عدالت تابع نیازها و منافع انسان است، باورهای اخلاقی کاملاً ذهنی‌اند و دریافت حسی یگانه منبع دانش و معرفت است.

فصل دوم

«از اندیشه سیاسی یونان و روم تا افول دستگاه پاپ»

تست‌های تألیفی فصل دوم

کدام متفکر معتقد بود که روم توانسته است با استفاده از قانون اساسی مختلط از تمایل طبیعی به انحطاط جلوگیری کند. در قانون اساسی مختلط عناصر شکل‌های حکومتی ساده وجود دارد اما نیروی آن‌ها برابر است و هر یک از این عناصر دیگری را مهار می‌کند؟

- (۱) زنون (۲) سیسرو (۳) سنکا (۴) پولیبیوس

پاسخ: گزینه «۴» پولیبیوس معتقد بود که روم توانسته است با استفاده از قانون اساسی مختلط از تمایل طبیعی به انحطاط جلوگیری کند. در قانون اساسی مختلط عناصر شکل‌های حکومتی ساده وجود دارد اما نیروی آن‌ها برابر است و هر یک از این عناصر دیگری را مهار می‌کند.

مثال ۲: سنت آگوستین در تبیین ماهیت دوگانه زندگی انسان متأثر از کدام متفکر بود؟

- (۱) ارسطو (۲) مانی (۳) افلاطون (۴) زنون

پاسخ: گزینه «۲» سنت آگوستین در تبیین ماهیت دوگانه زندگی انسان متأثر از مانی بود.

مثال ۳: چه کسی هواداران خود را دعوت کرد زمین‌های کلیسا را مصادره کنند، طبقه روحانیان را از افراد فاسد، جاهد و آزمند پاک کنند و یک کلیسای مسیحی واقعی به وجود آورند؟

- (۱) یان هوس (۲) ویلیام اوکام (۳) گرگوری هفتم (۴) ژان پاریس

پاسخ: گزینه «۱» یان هوس هواداران خود را دعوت کرد زمین‌های کلیسا را مصادره کنند، طبقه روحانیان را از افراد فاسد، جاهد و آزمند پاک کنند و یک کلیسای مسیحی واقعی به وجود آورند.

مثال ۴: از دیدگاه سن توماس آکویناس، کدام قانون ارائه‌کننده بخشی از قانون ابدی است که انسان به‌عنوان آفریده دارای عقل سهمی از آن دارد؟

- (۱) طبیعی (۲) بشری (۳) الهی (۴) ازلی

پاسخ: گزینه «۱» از دیدگاه آکویناس، قانون طبیعی ارائه‌کننده بخشی از قانون ابدی است که انسان به‌عنوان آفریده دارای عقل سهمی از آن دارد.

مثال ۵: کدام متفکر معتقد بود که جامعه بر قانون طبیعی استوار است، انسان در جامعه زاده و پرورده می‌شود و به حکم قانون طبیعی تکامل او در جامعه محقق می‌شود؟

- (۱) آگوستین (۲) سنکا (۳) سن توماس آکویناس (۴) مارسلیو

پاسخ: گزینه «۳» آکویناس معتقد بود که جامعه بر قانون طبیعی استوار است، انسان در جامعه زاده و پرورده می‌شود و به حکم قانون طبیعی تکامل او در جامعه محقق می‌شود.

مثال ۶: دیدگاه سن توماس آکویناس نسبت به مالکیت کدام است؟

- (۱) مالکیت باعث از خودبیگانگی انسان می‌شود. (۲) تنها کلیسا حق تصرف در مالکیت عمومی را دارد.

(۳) مالکیت باید به نفع عموم تنظیم شود.

(۴) گناهکار بودن انسان برقراری مالکیت خصوصی را ضروری کرده است.

پاسخ: گزینه «۳» آکویناس معتقد بود که مالکیت حق تصرف در مالکیت عمومی را دارد.

مثال ۷: کدام متفکر با جدا کردن دقیق کلیسا و امپراتور و قرارداد آن‌ها به‌عنوان دو اقتدار مستقل گفت، فلسفه و عقل ابزاری‌اند که امپراتور به‌وسیله آن سعادت این جهانی بشری را تأمین می‌کند و الهیات و ایمان ابزار کلیساست؟

- (۱) دانته آلیگیری (۲) ویلیام اوکام (۳) جان ویکلیف (۴) مارسلیو پادوا

پاسخ: گزینه «۱» دانته آلیگیری با جدا کردن دقیق کلیسا و امپراتور و قرارداد آن‌ها به‌عنوان دو اقتدار مستقل گفت، فلسفه و عقل ابزاری‌اند که امپراتور به‌وسیله آن سعادت این جهانی بشری را تأمین می‌کند و الهیات و ایمان ابزار کلیساست.

کجه مثال ۸: کدام متفکر معتقد بود که اقتدار سیاسی نهایی باید به مردم متعلق باشد و به‌راستی بی‌معناست که حق‌گذاران کامل قانون را به صلاحدید چند نفر واگذاشت؛ زیرا احتمال دارد آن‌ها به‌سود منافع عمومی خود عمل نمایند؟

- (۱) سنکا (۲) سیسرو (۳) مارسیلیو پادوا (۴) جان سالیسبوری

✓ پاسخ: گزینه «۳» مارسیلیو پادوا معتقد بود که اقتدار سیاسی نهایی باید به مردم متعلق باشد و به‌راستی بی‌معناست که حق‌گذاران کامل قانون را به صلاحدید چند نفر واگذاشت؛ زیرا احتمال دارد آن‌ها به‌سود منافع عمومی خود عمل نمایند.

کجه مثال ۹: کدام متفکر استدلال کرد که قدرت امپراتور از پاپ سرچشمه نمی‌گیرد و قدرت غیردینی نباید خودکامه باشد و اصول قانون آن را محدود کرده است. قانون عالی بشری نیز در محدودکردن اقتدار غیردینی به‌کار می‌آید. این قانون، قانون بین‌ملتهاست و بخشی از قانون طبیعی است؟

- (۱) ژان ژاک روسو (۲) جان سالیسبوری (۳) ویلیام اوکام (۴) سنکا

✓ پاسخ: گزینه «۳» ویلیام اوکام متفکر استدلال کرد که قدرت امپراتور از پاپ سرچشمه نمی‌گیرد، قدرت غیردینی نباید خودکامه باشد. و اصول قانون آن را محدود کرده است. قانون عالی بشری نیز در محدودکردن اقتدار غیردینی به‌کار می‌آید. این قانون، قانون بین‌ملتها و بخشی از قانون طبیعی است.

کجه مثال ۱۰: کدام متفکر ضدپاپ گفت، هر کس که هرگونه اقتداری را به‌درستی اعمال کند یا هرگونه تملکی بیابد، آن را خداوند بدون مداخله هیچ‌کس داده است. همه قدرت‌ها، بزرگی‌ها، پادشاهی‌ها و اختیارات به خداوند تعلق دارد؟

- (۱) ویلیام اوکام (۲) جان ویکلیف (۳) جان سالیسبوری (۴) سنت گرگوری بزرگ

✓ پاسخ: گزینه «۲» ویکلیف گفت هر کس که هرگونه اقتداری را به‌درستی اعمال کند یا هرگونه تملکی بیابد آن را خداوند بدون مداخله هیچ‌کس به او داده است. همه قدرت‌ها، بزرگی‌ها، پادشاهی‌ها و اختیارات به خداوند تعلق دارد.

کجه مثال ۱۱: کدام متفکر گفت که همدردی مبنای ذهنی روابط اجتماعی است و نخستین کسی بود که اصول ارسطویی را در مورد نهادهای حکومتی به‌کار برد و نظامی از تعادل و نظارت را ایجاد کرد؟

- (۱) زنون (۲) سیسرو (۳) پولیبیوس (۴) سنکا

✓ پاسخ: گزینه «۳» پولیبیوس گفت که همدردی مبنای ذهنی روابط اجتماعی است و نخستین کسی بود که اصول ارسطویی را در مورد نهادهای حکومتی به‌کار برد و نظامی از تعادل و نظارت را ایجاد کرد.

فصل سوم

«از نوزایی و جنبش‌های دین‌پیرایی تا اندیشه سیاسی انگلستان در سده شانزدهم و هفدهم»

تست‌های تألیفی فصل سوم

کدام متفکر گفت، منشأ اصلی پراکندگی سیاسی - اجتماعی آریستوکراسی این طبقه ثروتمند تنبل است که انگل‌وار از کار دیگران می‌خورد و در هرج‌ومرج سیاسی که می‌خواهد همیشگی کند پروار می‌شود. فقط یک پادشاه قدرتمند می‌تواند این «آریستوکرات‌ها» را مهار کند؟
(۱) توماس هابز (۲) نیکولو ماکیاولی (۳) ژان بُدن (۴) جان لاک

پاسخ: گزینه «۲» ماکیاولی گفت منشأ اصلی پراکندگی سیاسی - اجتماعی آریستوکراسی این طبقه ثروتمند تنبل است که انگل‌وار از کار دیگران می‌خورد و در هرج‌ومرج سیاسی که می‌خواهد همیشگی کند پروار می‌شود. فقط یک پادشاه قدرتمند می‌تواند این «آقایان» را مهار کند.

مثال ۲: استدلال ماکیاولی مبنی بر عدم رعایت قواعد اخلاقی توسط رهبران سیاسی کدام است؟

- (۱) اوصاف شه‌ریار یا فرمانروا با تغییر اوضاع و احوال تغییر می‌کند.
- (۲) مصلحت شه‌ریار یا رئیس‌جمهور «با سعادت‌مندی مردم یکی نیست.
- (۳) مصلحت شه‌ریار یا رئیس‌جمهور «با مصلحت کشور یکی است.
- (۴) قواعد اخلاقی در ماورای سعادت مادی انسان‌ها قرار دارد.

پاسخ: گزینه «۳» از جمله دلایلی که ماکیاولی در ارتباط با عدم رعایت قواعد اخلاقی توسط رهبران سیاسی مطرح می‌کند، آن است که مصلحت شه‌ریار یا رئیس‌جمهور «با مصلحت کشورش یکی است.

مثال ۳: در ارتباط با طرح سوسیالیسم توماس مور در «ناکجا‌آباد»، کدام عبارت صحیح است؟

- (۱) حکومت باید اشرافی باشد.
- (۲) مالکیت اشتراکی باید لغو شود.
- (۳) تقسیم کار باید برپایه نیازمندی‌ها باشد.
- (۴) فرزندان و شایستگان باید پایه جامعه باشند.

پاسخ: گزینه «۳» در طرح سوسیالیسم توماس مور تقسیم کار باید برپایه نیازمندی‌ها باشد.

مثال ۴: کتاب «فرانکو گالیا» از چه کسی است و موضوع آن چیست؟

- (۱) جرج بوکانان - نظریه ضدشاهان
- (۲) فرانسوا هاتمن - نظریه ضدشاهان
- (۳) رابرت بلارمین - تأیید حقوق الهی شاهان
- (۴) خایون دوماریانا - تأیید حقوق الهی شاهان

پاسخ: گزینه «۲» فرانسوا هاتمن مؤلف کتاب «فرانکو گالیا» است.

مثال ۵: کدام کتاب به‌طور عمده به حقوق مردم برای مقاومت در برابر فرمانروا در مورد اختلافات مذهبی می‌پردازد؟

- (۱) «مدافع صلح»
- (۲) «آتلانتیس نو»
- (۳) «دو رساله در باب حکومت»
- (۴) «دفاع از آزادی در برابر ستمگران»

پاسخ: گزینه «۴» کتاب «دفاع از آزادی در برابر ستمگران» به‌طور عمده به حقوق مردم برای مقاومت در برابر فرمانروا در مورد اختلافات مذهبی می‌پردازد.

مثال ۶: در کدام کتاب آمده است که در همه جا تعهد متقابل و دوجانبه بین فرمانروا و مردم وجود دارد. اگر فرمانروا به تعهد خود عمل نکند، مردم

نیز از تعهد خود معاف می‌شوند و قرار اجتماعی و تعهد آن‌ها به‌طور قانونی بی‌اعتبار می‌شود؟

- (۱) «مدافع صلح»
- (۲) «دو رساله درباره حکومت»
- (۳) «دفاع از آزادی در برابر ستمگران»
- (۴) «آتلانتیس نو»

پاسخ: گزینه «۳» مورنی در کتاب «دفاع از آزادی در برابر ستمگران» گفت در همه‌جا تعهد متقابل و دوجانبه بین فرمانروا و مردم وجود دارد. اگر فرمانروا به تعهد خود عمل نکند، مردم نیز از تعهد خود معاف می‌شوند و قرار اجتماعی و تعهد آن‌ها به‌طور قانونی بی‌اعتبار می‌شود.

کدام مثال ۷: کدام متفکر ضدشاهان گفت، شاهان را مردم شاه کرده‌اند قدرت و حاکمیت خود را از مردم دارند. بدون مردم هیچ‌کس نمی‌تواند شاه شود اما مردم بی‌شاه می‌توانند زیست داشته باشند؟

- (۱) بُدن (۲) مورنی (۳) سوارز (۴) اوکام

پاسخ: گزینه «۲» مورنی گفت، شاهان را مردم شاه کرده‌اند و آن‌ها قدرت و حاکمیت خود را از مردم دارند. بدون مردم هیچ‌کس نمی‌تواند شاه شود اما مردم بی‌شاه می‌توانند زیست داشته باشند.

کدام مثال ۸: ویژگی پادشاهی شاهانه از دیدگاه بُدن کدام است؟

- (۱) در آن مناصب و مزایا برحسب فضیلت توزیع نمی‌شود.
 (۲) در آن حاکمیت، یعنی اختیار وضع قوانین مبتنی بر قوانین طبیعی نیست.
 (۳) مردم در آن آزاد نیستند و شه‌ریار حقوق قانونی را زیر پا می‌گذارد.
 (۴) مردم از قوانین شه‌ریار خود اطاعت می‌کنند و شه‌ریار نیز تابع قوانین طبیعی است.

پاسخ: گزینه «۴» از دیدگاه بُدن، ویژگی پادشاهی شاهانه آن است که مردم از قوانین شه‌ریار خود اطاعت می‌کنند و شه‌ریار نیز تابع قوانین طبیعی است.

کدام مثال ۹: کدام متفکر گفت، حکومت پادشاهی مقدس، مطلق، پدرسالارانه و تابع خرد است و شاهان وزیران خدا و نایب او در زمین هستند؟

- (۱) بنینی بوسوئه (۲) جان لاک (۳) ویلیام اوکام (۴) جان سالیسبوری

پاسخ: گزینه «۱» بنینی بوسوئه گفت، حکومت پادشاهی مقدس، مطلق، پدرسالارانه و تابع خرد است و شاهان وزیران خدا و نایب او در زمین هستند.

کدام مثال ۱۰: کدام متفکر حاکمیت را نوعی مالکیت می‌دید که ممکن است در تملک دائمی باشد و هرگاه واگذار شد، نمی‌توان آن را لغو کرد به عبارت دیگر مردمی که یکبار حکمرانی را انتخاب کرده و به اقتدار داده‌اند، دیگر حق ندارند علیه او بشورند؟

- (۱) هوگو گروسوس (۲) مارسیلیو پادوا (۳) ویلیام اوکام (۴) جان لاک

پاسخ: گزینه «۱» هوگو گروسوس حاکمیت را نوعی مالکیت می‌دید که ممکن است در تملک دائمی باشد و هرگاه واگذار شد، نمی‌توان آن را لغو کرد؛ به عبارت دیگر مردمی که یکبار حکمرانی را انتخاب کرده و به اقتدار داده‌اند، دیگر حق ندارند علیه او بشورند.

کدام مثال ۱۱: چه کسی گفت، آزادی یعنی بهره‌برداری بی‌مانع از زمین و بی‌تردید باید مالکیت وجود داشته باشد اما باید همه از مالکیت برخوردار باشند؟

- (۱) وینستالنی (۲) هرینگتون (۳) سوارز (۴) کالوین

پاسخ: گزینه «۱» وینستالنی گفت، آزادی یعنی بهره‌برداری بی‌مانع از زمین و بی‌تردید باید مالکیت وجود داشته باشد اما باید همه از مالکیت برخوردار باشند.

کدام مثال ۱۲: کدام متفکر و در کدام کتاب گفت، انسان آزاد آفریده شده آزاد به دنیا آمده است و مردم برای حفظ امنیت خود حکومت تشکیل می‌دهند؟

- (۱) پیردوبلوی - «دفاع از کاتولیک»
 (۲) فرانسیس بیکن - «آتالانتیس نو»
 (۳) ویلیام برکلی (بارکلی) - «در قلمرو قدرت پادشاهی»
 (۴) جان میلتن - «دوره تصدی شاهان و کلانتران»

پاسخ: گزینه «۴» جان میلتن در کتاب «دوره تصدی شاهان و کلانتران» گفت، انسان آزاد آفریده شده، آزاد به دنیا آمده است و مردم برای حفظ امنیت خود حکومت تشکیل می‌دهند.

کدام مثال ۱۳: کدام متفکر گفت، هر حکومتی که به خاطر منافع خود آزادی مردم را خفه کند، ستمگری (تیرانی) است. او مقاومت در برابر شاه ستمگر را از حقوق و آزادی‌های انسان‌ها دانست؟

- (۱) مارتینو زامپنی (۲) ژان ژاک روسو (۳) جان میلتن (۴) پیردوبلوی

پاسخ: گزینه «۳» جان میلتن گفت، هر حکومتی که به خاطر منافع خود آزادی مردم را خفه کند، ستمگری (تیرانی) است. او مقاومت در برابر شاه ستمگر را از حقوق و آزادی‌های انسان‌ها دانست و گفت که مقاومت در برابر شاه خواست و اراده خداوند است.

کدام مورد بیانگر دیدگاه سیاسی فیلمر در کتاب «پدرسالار» است؟

- (۱) بدیل پادشاهی یا هرج و مرج است یا استبداد
- (۲) بدیل پادشاهی یا حکومت دموکراسی است یا پارلمانی
- (۳) حکومت پادشاهی یا موروثی است یا نوین‌پاد و تأسیسی
- (۴) حکومت پادشاهی مبتنی بر اصل برابری و آزادی در نظریه قرارداد اجتماعی است.

پاسخ: گزینه «۱» از نگاه فیلمر، بدیل پادشاهی یا هرج و مرج است یا استبداد.

کدام مورد بیانگر دیدگاه سررابرت فیلمر در کتاب «پدرسالار» است؟

- (۱) تنها انسان‌های آزاد حق تشکیل حکومت را دارند.
- (۲) رضایت پایه فعالیت‌های حکومت نیست.
- (۳) قدرت شاهان برگرفته از پارلمان و نمایندگان مردم است.
- (۴) سوگند تاجگذاری شاه را مجبور می‌کند که همه قوانین پارلمان را رعایت کند.

پاسخ: گزینه «۲» از دیدگاه فیلمر، رضایت پایه فعالیت‌های حکومت نیست.

کدام متفکر گفت، دین آدم‌ها را انسان کرده است؛ بنابراین در همه دوران‌ها بنیان واقعی جامعه انسانی و حکومت بوده است. وی نبود

مدارای مذهبی را نادرست دانست و مدارا با مخالفان کلیسای رسمی را توصیه کرد؟

- (۱) جان ناکس
- (۲) هالیفاکس
- (۳) کالوین
- (۴) لوتر

پاسخ: گزینه «۲» هالیفاکس گفت، دین آدم‌ها را انسان کرده است؛ بنابراین در همه دوران‌ها بنیان واقعی جامعه انسانی و حکومت بوده است. وی نبود

مدارای مذهبی را نادرست دانست و مدارا با مخالفان کلیسای رسمی را توصیه کرد.

کدام متفکر است دلال کرد، آزادی پایه همه فضیلت‌هاست و یگانه چاشنی است که به زندگی مزه می‌دهد، وی به شکل حکومت مختلط

معتقد بود و آن را بهترین وسیله سازش بین قدرت و اقتدار می‌دانست؟

- (۱) کالوین
- (۲) لوتر
- (۳) هالیفاکس
- (۴) بُدن

پاسخ: گزینه «۳» هالیفاکس استدلال کرد، آزادی پایه همه فضیلت‌هاست و یگانه چاشنی است که به زندگی مزه می‌دهد. وی به شکل حکومت

مختلط معتقد بود و آن را بهترین وسیله سازش بین قدرت و اقتدار می‌دانست.

کدام مثال ۱۸: از نگاه توماس هابز، منشأ دشواری‌های انسان کدام است؟

- (۱) برابری انسان‌ها
- (۲) نابرابری انسان‌ها
- (۳) مالکیت خصوصی
- (۴) حکومت

پاسخ: گزینه «۱» از نگاه توماس هابز، منشأ دشواری‌های انسان برابری انسان‌هاست.

کدام مثال ۱۹: کدام متفکر گفت، کلیسا نیز مانند دیگر انجمن‌ها باید زیر نظارت اراده حکمران و تابع او باشد و اگر دین اقداماتی مغایر با فرمان حکمران از

مردم خواست، مردم عاقل از فرمان حکمران اطاعت خواهند کرد؟

- (۱) توماس هابز
- (۲) جان لاک
- (۳) ژان بُدن
- (۴) ژان ژاک روسو

پاسخ: گزینه «۱» توماس هابز گفت، کلیسا نیز مانند دیگر انجمن‌ها باید زیر نظارت اراده حکمران و تابع او باشد و اگر دین اقداماتی مغایر با فرمان

حکمران از مردم خواست، مردم عاقل از فرمان حکمران اطاعت خواهند کرد.

کدام مثال ۲۰: علت‌های اصلی که در وضع طبیعی هر انسان دشمن انسان است، از دیدگاه هابز چیست؟

- (۱) رقابت، ترس و افتخار
- (۲) ناامنی و خودپرستی
- (۳) ثروت، مالکیت و ترس
- (۴) بخت، ناامنی و قدرت‌طلبی

پاسخ: گزینه «۱» علت‌های اصلی که در وضع طبیعی هر انسان دشمن انسان است، از دیدگاه هابز عبارت‌اند از: رقابت، ترس و افتخار.

کلمه مثال ۲۱: کدام مورد بیانگر دیدگاه توماس هابز است؟

- (۱) مالکیت افراد مبتنی بر حقوق طبیعی است.
 (۲) در حکومت مختلط، منافع عمومی و منافع خصوصی بر هم منطبق‌اند.
 (۳) تقسیم حاکمیت جز نابودی جامعه نتیجه‌ای ندارد.
 (۴) کثرت‌گرایی در حاکمیت، مهم‌ترین عامل ثبات دولت است.

پاسخ: گزینه «۳» از دیدگاه توماس هابز، تقسیم حاکمیت جز نابودی جامعه نتیجه‌ای ندارد.

کلمه مثال ۲۲: دیدگاه جان لاک نسبت به مالکیت خصوصی کدام است؟

- (۱) مالکیت خصوصی حقی قانونی و نامحدود است.
 (۲) مالکیت خصوصی حقی طبیعی است اما حقی نامحدود نیست.
 (۳) مالکیت خصوصی حقی قراردادی است که در جامعه سیاسی ایجاد می‌شود.
 (۴) مالکیت خصوصی حقی الهی است که توسط کلیسا حدود آن تعیین می‌شود.

پاسخ: گزینه «۲» از دیدگاه لاک، مالکیت خصوصی حقی طبیعی است اما حقی نامحدود نیست.

کلمه مثال ۲۳: از دیدگاه جان لاک، هدف مردم از تأسیس حکومت چیست؟

- (۱) حفظ امنیت و صلح (۲) برقراری عدالت (۳) حفاظت بهتر از مالکیت (۴) حفاظت از آزادی و برابری

پاسخ: گزینه «۳» از دیدگاه جان لاک هدف مردم از تأسیس حکومت، حفاظت بهتر از مالکیت است.

کلمه مثال ۲۴: از دیدگاه جان لاک، حکمران واقعی کدام است؟

- (۱) مردم (۲) اقتدار پادشاه (۳) قوه مجریه (۴) قوه مقننه

پاسخ: گزینه «۱» از دیدگاه جان لاک، مردم حکمران واقعی هستند.

کلمه مثال ۲۵: «قدرت امانتی است که به‌سود مردم به حکومت سپرده می‌شود»، توسط کدام متفکر مطرح شد؟

- (۱) نیکولو ماکیاوولی (۲) توماس هابز (۳) جان لاک (۴) ژان بُدن

پاسخ: گزینه «۳» لاک گفت: «قدرت امانتی است که به‌سود مردم به حکومت سپرده می‌شود».

کلمه مثال ۲۶: کدام متفکر حاکمیت را قدرت برتر بر شهروندان بدون محدودیت قانونی تعریف می‌کند؟

- (۱) ژان بُدن (۲) ژان ژاک روسو (۳) جان لاک (۴) مونتسکیو

پاسخ: گزینه «۱» ژان بُدن حاکمیت را قدرت برتر بر شهروندان بدون محدودیت قانونی تعریف می‌کند.

کلمه مثال ۲۷: از دیدگاه جان لاک، تشکیل جامعه مدنی چگونه میسر می‌شود؟

- (۱) از طریق قرارداد قیمومت بین مردم و حکمران
 (۲) از طریق قرارداد حقوقی بین مردم و گروه هیئت حاکمه
 (۳) از طریق قرارداد اجتماعی بین انسان‌های آزاد و برابر
 (۴) از طریق قرارداد سیاسی بین نمایندگان مردم و گروه هیئت حاکمه

پاسخ: گزینه «۳» از دیدگاه جان لاک، تشکیل جامعه مدنی از طریق قرارداد اجتماعی بین انسان‌های آزاد و برابر صورت می‌گیرد.

کلمه مثال ۲۸: کدام متفکر گفت: «انسان‌های آزاد و برابر رضایت دادند از آزادی طبیعی خود در تفسیر، قضاوت و اجرای قانون طبیعی دست بردارند و برای

زندگی راحت، امن و مسالمت‌آمیز و با بهره‌مندی کامل از اموال و دارایی‌های خود و امنیت بیشتری در برابر هر آنچه که نداشتند، در یک اجتماع متحد شوند؟»

- (۱) توماس هابز (۲) جان لاک (۳) ژان ژاک روسو (۴) ژان بُدن

پاسخ: گزینه «۲» جان لاک گفت: «انسان‌های آزاد و برابر رضایت دادند از آزادی طبیعی خود در تفسیر، قضاوت و اجرای قانون طبیعی دست بردارند و برای

زندگی راحت، امن و مسالمت‌آمیز و با بهره‌مندی کامل از اموال و دارایی‌های خود و امنیت بیشتری در برابر هر آنچه که نداشتند، در یک اجتماع متحد شوند».

کلمه مثال ۲۹: از دیدگاه جان لاک، قدرت برتر در جامعه کدام است؟

- (۱) قوه مقننه (۲) قوه اجرائیه (۳) قوانین شهروان (۴) قوانین حکمران

پاسخ: گزینه «۱» از دیدگاه جان لاک، قدرت برتر در جامعه قوه مقننه است.

کله مثال ۳۰: کدام متفکر گفت، علت وجودی حکومت حمایت از حقوق مردم است. در وضع سیاسی، حقوق طبیعی به حقوق قانونی که حکومت موظف به اجرای آن است، تبدیل می‌شود؟

- (۱) جان لاک (۲) توماس هابز (۳) ژان بُدن (۴) نیکولو ماکیاولی

پاسخ: گزینه «۱» جان لاک گفت، علت وجودی حکومت حمایت از حقوق مردم است. در وضع سیاسی، حقوق طبیعی به حقوق قانونی که حکومت موظف به اجرای آن است، تبدیل می‌شود.

کله مثال ۳۱: از دیدگاه مونتسکیو، در کدام نوع حکومت، قوانین باید از اصل افتخار پشتیبانی کنند؟

- (۱) پادشاهی (۲) دموکراسی (۳) جمهوری (۴) استبدادی

پاسخ: گزینه «۱» از دیدگاه مونتسکیو در حکومت پادشاهی، قوانین باید از اصل افتخار پشتیبانی کنند.

کله مثال ۳۲: در ارتباط با اندیشه سیاسی مونتسکیو، کدام عبارت صحیح است؟

- (۱) یگانه اصل حکومت استبدادی، زور و غلبه است.
 (۲) یگانه اصل حکومت آریستوکراسی، ترس است.
 (۳) جمهوری دموکراتیک زمانی فاسد می‌شود که گروه حاکم قدرت خود را بی‌قاعده به کار برند.
 (۴) در حکومت جمهوری دموکراتیک، آموزش و پرورش باید میهن‌دوستی بیاموزد.

پاسخ: گزینه «۴» از نگاه مونتسکیو در حکومت جمهوری دموکراتیک، آموزش و پرورش باید میهن‌دوستی بیاموزد.

کله مثال ۳۳: از نگاه مونتسکیو، نخستین قانون طبیعی کدام است؟

- (۱) جنگ (۲) صلح (۳) غریزه همزیستی (۴) دفاع از حیانت نفس

پاسخ: گزینه «۲» از نگاه مونتسکیو، نخستین قانون طبیعی صلح است.

کله مثال ۳۴: از دید مونتسکیو، فساد در حکومت پادشاهی در چه زمانی پیدا می‌شود؟

- (۱) فساد در حکومت پادشاهی ناممکن است.
 (۲) زمانی که شاه اصل میهن‌دوستی را در بین مردم ترویج نکند.
 (۳) زمانی که شاه اصل فضیلت را جایگزین اصل افتخار کند.
 (۴) زمانی که شاه دیگر گروه‌ها را از اقتدار سنتیشان بدون احساس محروم کند.

پاسخ: گزینه «۴» از دید مونتسکیو، فساد در حکومت پادشاهی زمانی روی می‌دهد که شاه دیگر گروه‌ها را از اقتدار سنتیشان بدون احساس محروم کند.

کله مثال ۳۵: از نگاه مونتسکیو، کار ویژه آموزش و پرورش در حکومت‌های پادشاهی کدام است؟

- (۱) باید میهن‌دوستی بیاموزد.
 (۲) باید برتری منافع فردی را بیاموزد.
 (۳) باید حس ترس از پادشاه و مقامات حکومتی را بیاموزد.
 (۴) باید برابری مردم به‌ویژه برابری اقتصادی آن‌ها را برقرار سازد.

پاسخ: گزینه «۲» از نگاه مونتسکیو کار ویژه آموزش و پرورش در حکومت‌های پادشاهی، آن است که برتری منافع فردی را بیاموزد.

کله مثال ۳۶: کدام متفکر گفت پادشاهی آن شکل حکومت است که در آن قدرت پادشاهی را قوای میانجی، تابع و وابسته به‌ویژه آریستوکرات‌ها کنترل می‌کنند و اگر امتیازات اربابان، روحانیان و شهرها لغو شد، نتیجه کار یا به‌وجود آمدن یک حکومت استبدادی یا یک حکومت دموکراسی خواهد بود؟

- (۱) نیکولو ماکیاولی (۲) جان لاک (۳) مونتسکیو (۴) ژان پاریس

پاسخ: گزینه «۳» مونتسکیو گفت، پادشاهی آن شکل حکومت است که در آن قدرت پادشاهی را قوای میانجی، تابع و وابسته به‌ویژه آریستوکرات‌ها کنترل می‌کنند. که اگر امتیازات اربابان، روحانیون و شهرها لغو شد نتیجه کار یا به‌وجود آمدن یک حکومت استبدادی و یا یک حکومت دموکراسی خواهد بود.

کله مثال ۳۷: کدام متفکر معتقد بود در حکومت پادشاهی، قوانین باید از اصل افتخار پشتیبانی کنند؟

- (۱) مونتسکیو (۲) هابز (۳) لاک (۴) ماکیاولی

پاسخ: گزینه «۱» مونتسکیو معتقد بود در حکومت پادشاهی، قوانین باید از اصل افتخار پشتیبانی کنند.

کدام متفکر با این تعریف از کردار نیک که بیشترین شادمانی را برای بیشترین شمار به بار می‌آورد، گفت قانونگذاری خوب آن است که شادمانی اکثر مردم را جدا از بهره‌مندی اقلیت‌های ممتاز گسترش دهد؟

- (۱) ولتر (۲) دنی دیدرو (۳) هلوسیوس (۴) هولباخ

پاسخ: گزینه «۳» هلوسیوس با این تعریف از کردار نیک که بیشترین شادمانی را برای بیشترین شمار به بار می‌آورد، گفت قانونگذاری خوب آن است که شادمانی اکثر مردم را جدا از بهره‌مندی اقلیت‌های ممتاز گسترش دهد.

کدام مثال ۳۹: در ارتباط با قرارداد اجتماعی ژان ژاک، روسو کدام عبارت صحیح است؟

(۱) قراردادی است بین خود مردم که حکمران ناظر بر آن است.

(۲) هر عضو آزادی خود را به جامعه تسلیم می‌کند تا به امنیت دست یابد.

(۳) قراردادی بین مردم و حکمران است.

(۴) هر عضو همه حقوق خود را به جامعه تسلیم می‌کند و تسلیم باید بی‌قید و شرط باشد.

پاسخ: گزینه «۴» در قرارداد اجتماعی ژان ژاک روسو، هر عضو همه حقوق خود را به جامعه تسلیم می‌کند و تسلیم باید بی‌قید و شرط باشد.

کدام مثال ۴۰: روسو نوشت: «صدای مردم، صدای خداوند است». این عبارت نشانگر کدام دیدگاه روسو است؟

(۱) اراده عمومی را می‌توان از راه نمایندگی اعمال کرد.

(۲) حاکمیت حکمران مبتنی بر اراده عمومی نیست.

(۳) اراده عمومی قابل واگذاری و انتقال نیست.

(۴) حاکمیت مردم دارای منشأ الهی است.

پاسخ: گزینه «۳» این مطلب از نگاه روسو، بیانگر این موضوع است که اراده عمومی قابل واگذاری و انتقال نیست.

کدام مثال ۴۱: دیدگاه روسو نسبت به آزادی کدام است؟

(۱) آزادی تنها در وضع طبیعی وجود دارد.

(۲) آزادی فرد در اطاعت از حکومت و نه حاکم نهفته است.

(۳) اگر فردی از اراده عمومی اطاعت نکند، به‌طور حقیقی آزاد است.

(۴) اگر فردی از اراده عمومی اطاعت کند، به‌طور طبیعی آزاد است.

پاسخ: گزینه «۴» از نگاه روسو اگر فردی از اراده عمومی اطاعت کند، به‌طور طبیعی آزاد است.

کدام مثال ۴۲: ژان ژاک روسو کدام مفهوم دولت را بازآفرید؟ (کلید و پاسخ چک شود؟ با توجه به درسنامه صفحه ۱۵۹ و ۱۶۱ گزینه (۱) صحیح است؟)

(۱) نظریه تنواره (ارگانیک) دولت

(۲) نظریه منشأ الهی دولت

(۳) نظریه تنواره (مکانیستی) دولت

(۴) نظریه خاستگاه طبیعی دولت

پاسخ: گزینه «۳» (گزینه ۴) روسو نظریه تنواره (مکانیستی) دولت را بازآفرید.

کدام مثال ۴۳: از دید روسو، مردم جامعه در چه صورتی شهروند محسوب می‌شوند؟

(۱) وقتی فقط از اراده عمومی اطاعت کنند.

(۲) وقتی وقتی تابع اراده حکمران باشند.

(۳) وقتی حاکمیت خود را از طریق نماینده‌گزینی اعمال کنند.

(۴) وقتی حاکمیت خود را از راه تعیین سیاست‌های عمومی به‌کار می‌برند.

پاسخ: گزینه «۴» از دید روسو، مردم وقتی حاکمیت خود را از راه تعیین سیاست‌های عمومی به‌کار می‌برند، شهروند هستند.

کدام مثال ۴۴: کدام متفکر دموکراسی پارلمانی را نپذیرفت و از برتری حاکمیت قوه قانونگذاری بر قوه اجرایی جانب‌داری کرد و گفت، اصل اساسی سیاست آن

است که بین این دو قوه توازن باشد و ضمن تقسیم وظایف با یکدیگر صمیمانه همکاری کنند؟

(۱) ژان ژاک روسو

(۲) هوگو گروسیوس

(۳) ژان بدن

(۴) ژان پاریس

پاسخ: گزینه «۱» ژان ژاک روسو دموکراسی پارلمانی را نپذیرفت و از برتری حاکمیت قوه قانونگذاری بر قوه اجرایی جانب‌داری کرد و گفت اصل اساسی

سیاست آن است که بین این دو قوه توازن باشد و ضمن تقسیم وظایف با یکدیگر صمیمانه همکاری کنند.

کج مثال ۴۵: در ارتباط با اندیشه سیاسی روسو، کدام عبارت صحیح است؟

- (۱) شهریار برتر از قانون است.
 (۲) حاکمیت تقسیم‌پذیر و منبع قانون است.
 (۳) حاکمیت متعلق به کسانی است که دانش و تجربه دارند.
 (۴) مردم به مثابه هیئت سیاسی یا جامعه، خاستگاه همه قوانین است.
- پاسخ: گزینه «۴» از نگاه روسو، مردم به مثابه هیئت سیاسی یا جامعه، خاستگاه همه قوانین است.

کج مثال ۴۶: کدام متفکر معتقد بود، قانونگذاری کار و وظیفه کل جامعه است اما اجرای قوانین وظیفه جامعه حکمران نیست، بلکه وظیفه کارگزار آن یعنی قوه اجرایی یا حکومت است؟ (در متن ذکر نشده؟)

- (۱) روسو (۲) بدن (۳) هابز (۴) لاک
- پاسخ: گزینه «۱» روسو گفت، قانونگذاری کار و وظیفه کل جامعه است اما اجرای قوانین وظیفه جامعه حکمران نیست بلکه وظیفه کارگزار آن یعنی قوه اجرایی یا حکومت است.

کج مثال ۴۷: کدام متفکر گفت، آزادی انسان در آن است که از معیارهای عالی اخلاقی پیروی کند، حقوق شهروندان و خود را رعایت کند، جامعه سیاسی را یک کل ببیند و کاملاً از دولت اطاعت کند؟

- (۱) روسو (۲) بدن (۳) هابز (۴) ماکیاولی
- پاسخ: گزینه «۱» روسو گفت، آزادی انسان در آن است که از معیارهای عالی اخلاقی پیروی کند، حقوق شهروندان و خود را رعایت کند، جامعه سیاسی را یک کل ببیند و کاملاً از دولت اطاعت کند.

کج مثال ۴۸: کدام متفکر گفت دولت واقعی باید بر پایه اصل آزادی و عدالت به وجود آید و استدلال کرد آزادی فقط در صورتی تضمین می‌شود که همه انسان‌ها در هوای زندگی بخش آزادی نفس بکشند و پیوسته به اصول حقوق که در بنیان سازمان سیاسی آن‌ها وجود دارد صمیمی باشند؟

- (۱) منتسکو (۲) ژان ژاک روسو (۳) نیکولو ماکیاولی (۴) ژان بدن
- پاسخ: گزینه «۲» ژان ژاک روسو گفت دولت واقعی باید بر پایه اصل آزادی و عدالت به وجود آید و استدلال کرد آزادی فقط در صورتی تضمین می‌شود که همه انسان‌ها در هوای زندگی بخش آزادی نفس بکشند و پیوسته به اصول حقوق که در بنیان سازمان سیاسی آن‌ها وجود دارد صمیمی باشند.

کج مثال ۴۹: دیدگاه جان لاک نسبت به حکومت کدام است؟

- (۱) حتی با قرارداد قیومت، مردم نمی‌توانند حکومت را با زور تغییر دهند.
 (۲) شکل حکومت به روش اعمال اقتدار قوه اجرایی بستگی دارد.
 (۳) شکل حکومت به روش اعمال اقتدار قوه مقننه بستگی دارد.
 (۴) حکومت ایده‌آل، قدرت برتر بر شهروندان بدون محدودیت قانونی است.
- پاسخ: گزینه «۳» از دیدگاه جان لاک، شکل حکومت به روش اعمال اقتدار قوه مقننه بستگی دارد.

فصل چهارم

«سودمندگرایان و ایده‌آلیست‌ها»

تست‌های تألیفی فصل چهارم

کدام مثال ۱: اصولی مانند عدالت، اخلاق، آزادی و مانند آن‌ها پیشی نیستند، میزان اعتبار آن‌ها به میزان سودمندی آن‌ها بستگی دارد. این چنین نقدی در گسترش بعدی به دست جرمی بنتام به فلسفه سودمندگرایی تبدیل شد. این مطلب مربوط به کدام متفکر است؟

- (۱) جان استوارت میل (۲) دیوید هیوم (۳) ژان ژاک روسو (۴) ادموند برک

پاسخ: گزینه «۲» دیوید هیوم گفت، اصولی مانند عدالت، اخلاق، آزادی و مانند آن‌ها پیشی نیستند، میزان اعتبار آن‌ها به میزان سودمندی آن‌ها بستگی دارد. این چنین نقدی در گسترش بعدی به دست جرمی بنتام به فلسفه سودمندگرایی تبدیل شد.

کدام مثال ۲: کدام متفکر گفت بیهوده‌گویی است که حکومت‌ها بنا به رضایت عمومی تأسیس شده‌اند یا باید تأسیس شوند، کارهای بشر هرگز با رضایت اداره نمی‌شود و مردم درباره منشأ آن هرگز هیچ‌گونه تحقیقی به عمل نمی‌آورند و بنا به عادت اطاعت می‌کنند؟

- (۱) فریدریش هگل (۲) آگوست کنت (۳) دیوید هیوم (۴) ادموند برک

پاسخ: گزینه «۳» دیوید هیوم گفت بیهوده‌گویی است که حکومت‌ها بنا به رضایت عمومی تأسیس شده‌اند یا باید تأسیس شوند، کارهای بشر هرگز با رضایت اداره نمی‌شود و مردم درباره منشأ آن هرگز هیچ‌گونه تحقیقی به عمل نمی‌آورند و بنا به عادت اطاعت می‌کنند.

کدام مثال ۳: کدام متفکر پیش از آدام اسمیت خواهان کامیابی اقتصادی ملت‌ها بود، بر حمل و نقل و مبادلات آزاد تأکید کرد و علیه نظام مالیات‌گیری دلخواه شورید و اصرار کرد فقط در حکومتی که این موانع نباشد بازرگانی رشد می‌کند؟

- (۱) دیوید هیوم (۲) جرمی بنتام (۳) ادموند برک (۴) فرانسیس بیکن

پاسخ: گزینه «۱» دیوید هیوم پیش از آدام اسمیت خواهان کامیابی اقتصادی ملت‌ها بود، بر حمل و نقل و مبادلات آزاد تأکید کرد و علیه نظام مالیات‌گیری دلخواه شورید و اصرار کرد فقط در حکومتی که این موانع نباشد بازرگانی رشد می‌کند.

کدام مثال ۴: کدام متفکر گفت آزادی چیز با شکوهی است اما انسان‌ها باید یادشان باشد که فقط آزادی اجتماعی شریف و ارجمند است و اهمیت دارد؛ آن هم نباید به زیان نظم باشد؟

- (۱) آدام اسمیت (۲) ادموند برک (۳) ژان ژاک روسو (۴) جان سالیسبوری

پاسخ: گزینه «۲» ادموند برک گفت آزادی چیز با شکوهی است اما انسان‌ها باید یادشان باشد که فقط آزادی اجتماعی شریف و ارجمند است و اهمیت دارد؛ آن هم نباید به زیان نظم باشد.

کدام مثال ۵: این مطلب که «اوضاع و احوال اجتماعی» حدود آزادی را تعیین می‌کند، توسط کدام متفکر مطرح شد؟

- (۱) ژان بدن (۲) ادموند برک (۳) ژان ژاک روسو (۴) جرمی بنتام

پاسخ: گزینه «۲» ادموند برک معتقد بود اوضاع و احوال اجتماعی حدود آزادی را تعیین می‌کند.

کدام مثال ۶: کدام متفکر گفت دولت فقط سازوکاری نیست که انسان‌ها در زمان معین برای هدف معین طرح ریخته باشند، دولت اقتدار نسل‌های تجربه و تجزیه نسل‌هاست و عظمت خداوند را پشت سر خود دارد؟

- (۱) ژان بدن (۲) ادموند برک (۳) ژان ژاک روسو (۴) جرمی بنتام

پاسخ: گزینه «۲» ادموند برک گفت دولت فقط سازوکاری نیست که انسان‌ها در زمان معین برای هدف معین طرح ریخته باشند، دولت اقتدار نسل‌های تجربه و تجزیه نسل‌هاست و عظمت خداوند را پشت سر خود دارد.

کجه مثال ۷: کدام متفکر بر پایه موضوعات عدالت، اطاعت و مراحل رشد جامعه کوشید فلسفه اجتماعی خود را شرح دهد. او فلسفه جامعه بازرگانی را مناسب‌ترین فلسفه دانست و گفت که این جامعه عالی‌ترین مرحله رشد تاریخی را نشان می‌دهد؟

- (۱) جرمی بنتام (۲) آدام اسمیت (۳) ژان ژاک روسو (۴) ویلیام گادوین

پاسخ: گزینه «۲» آدام اسمیت بر پایه موضوعات عدالت، اطاعت و مراحل رشد جامعه کوشید فلسفه اجتماعی خود را شرح دهد. او فلسفه جامعه بازرگانی را مناسب‌ترین فلسفه دانست و گفت که این جامعه عالی‌ترین مرحله رشد تاریخی را نشان می‌دهد.

کجه مثال ۸: کدام متفکر گفت نابرابری در جامعه ناشی از ثروت و قدرت طلبی است اما این نابرابری سودمند است زیرا حس عدالت‌خواهی انسان را تقویت می‌کند و عدالت هم برای نظم و آرامش جامعه سودمند است؟

- (۱) جرمی بنتام (۲) ویلیام گادوین (۳) آدام اسمیت (۴) دیوید هیوم

پاسخ: گزینه «۳» آدام اسمیت گفت نابرابری در جامعه ناشی از ثروت و قدرت طلبی است اما این نابرابری سودمند است زیرا حس عدالت‌خواهی انسان را تقویت می‌کند و عدالت هم برای نظم و آرامش جامعه سودمند است.

کجه مثال ۹: کدام متفکر درباره تکلیف سیاسی به‌عنوان نتیجه خصوصیات روانشناختی در همه جامعه‌ها بحث کرد و گفت مردم بنا به عادت به اقتدار موجود در جامعه تسلیم می‌شوند، بنابراین اطاعت سیاسی با پدیده‌های اجتماعی پیوند دارد و از وضع و حال فکری متداول جامعه برمی‌آید؟

- (۱) آدام اسمیت (۲) جان استوارت میل (۳) ویلیام گادوین (۴) جان سالیسبوری

پاسخ: گزینه «۱» آدام اسمیت درباره تکلیف سیاسی به‌عنوان نتیجه خصوصیات روانشناختی در همه جامعه‌ها بحث کرد و گفت مردم بنا به عادت به اقتدار موجود در جامعه تسلیم می‌شوند، بنابراین اطاعت سیاسی با پدیده‌های اجتماعی پیوند دارد و از وضع و حال فکری متداول جامعه برمی‌آید.

کجه مثال ۱۰: کدام متفکر گفت شناختن و فهمیدن ایده یا عقل خداوندی در تاریخ از عملکرد دیالکتیک برمی‌آید؟

- (۱) مارکس (۲) لنین (۳) هگل (۴) کانت

پاسخ: گزینه «۳» هگل گفت شناختن و فهمیدن ایده یا عقل خداوندی در تاریخ از عملکرد دیالکتیک برمی‌آید.

کجه مثال ۱۱: کدام متفکر علاوه بر زور سه عامل را برای قدرت سیاسی ضروری شمرد: «رهبری عقلی، کیفر اخلاقی، نظارت اجتماعی»؟

- (۱) دیوید هیوم (۲) فریدریش هگل (۳) جان لاک (۴) آگوست کنت

پاسخ: گزینه «۴» آگوست کنت گفت علاوه بر زور سه عامل را برای قدرت سیاسی ضروری شمرد: «رهبری عقلی، کیفر اخلاقی، نظارت اجتماعی»

کجه مثال ۱۲: کدام متفکر گفت: در سراسر سیر تکامل اجتماعی انسان عاطفه به‌عنوان نیروی محرک، کردار عمل به مثابه عامل پیشرفت و عقل به‌عنوان عامل هدایت‌کننده بوده است؟

- (۱) کنت (۲) هگل (۳) هیوم (۴) کانت

پاسخ: گزینه «۱» کنت گفت در سراسر سیر تکامل اجتماعی انسان عاطفه به‌عنوان نیروی محرک، کردار عمل به مثابه عامل پیشرفت و عقل به‌عنوان عامل هدایت‌کننده بوده است.

کجه مثال ۱۳: کدام متفکر گفت همه آموزه‌های سیاسی که رهیافتی اثباتی ندارند به طبع کهنه و منسوخ و غیرعملی‌اند و معتقد بود قوانین جامعه را می‌توان مانند قوانین علم تدوین کرد و فقط با این قوانین است که بررسی درست جامعه در جنبه‌های گوناگون ممکن می‌شود؟

- (۱) کنت (۲) هیوم (۳) هگل (۴) کانت

پاسخ: گزینه «۱» کنت گفت همه آموزه‌های سیاسی که رهیافتی اثباتی ندارند به طبع کهنه و منسوخ و غیرعملی‌اند و معتقد بود قوانین جامعه را می‌توان مانند قوانین علم تدوین کرد و فقط با این قوانین است که بررسی درست جامعه در جنبه‌های گوناگون ممکن می‌شود.

کجه مثال ۱۴: کدام متفکر گفت حکمران در اراده عمومی ریشه دارد و اقتدار برتر اجبارگر او برای حمایت از نظام مشترک حقوق و تکالیف لازم است؟

- (۱) امانوئل کانت (۲) توماس هیل گرین (۳) فریدریش هگل (۴) جان استوارت میل

پاسخ: گزینه «۲» توماس هیل گرین گفت حکمران در اراده عمومی ریشه دارد و اقتدار برتر اجبارگر او برای حمایت از نظام مشترک حقوق و تکالیف لازم است.

کدام متفکر با دادن تصویری ایده‌آلیستی به مکتب لیبرالیسم معتقد بود که چون فرد خاستگاه همه ارزش‌های معنوی است باید در کلیت خود دیده شود؟

- (۱) دیوید هیوم (۲) امانوئل کانت (۳) توماس هیل گرین (۴) جان استوارت میل

پاسخ: گزینه «۳» توماس هیل گرین با دادن تصویری ایده‌آلیستی به مکتب لیبرالیسم معتقد بود که چون فرد خاستگاه همه ارزش‌های معنوی است باید در کلیت خود دیده شود.

کدام متفکر گفت: وقتی از آزادی به‌عنوان چیز ستودنی سخن می‌گوییم به معنی قدرت مثبت انجام یا بهره‌مندی از چیزی است که ارزش انجام یا بهره بردن را دارد؛ چیزی که با دیگران به‌طور مشترک انجام می‌دهیم یا بهره می‌بریم؟

- (۱) توماس هیل گرین (۲) جان استوارت میل (۳) ادموند برک (۴) دیوید هیوم

پاسخ: گزینه «۱» توماس هیل گرین گفت وقتی از آزادی به‌عنوان چیز ستودنی سخن می‌گوییم به معنی قدرت مثبت انجام یا بهره‌مندی از چیزی است که ارزش انجام یا بهره بردن را دارد؛ چیزی که با دیگران به‌طور مشترک انجام می‌دهیم یا بهره می‌بریم.

کدام منظور توماس هیل گرین از آزادی مثبت کدام است؟

- (۱) آزادی انجام کاری (۲) آزادی از کار
(۳) آزادی انجام کاری با ویژگی معین (۴) آزادی از اقتدار دولت

پاسخ: گزینه «۱» منظور توماس هیل گرین از آزادی مثبت انجام کاری است.

فصل پنجم

«متفکران سیاسی قرن بیستم»

تست‌های تألیفی فصل پنجم

کلمه مثال ۱: از دیدگاه کدام متفکر دموکراسی سیاسی نظامی است که قدرت پشتیبانی کننده آن مردم خواهند بود ولی اهرم اجرایی آن در دست نخبگان است؟

- (۱) پاره‌تو (۲) هایک (۳) شومپیتر (۴) نوزیک

پاسخ: گزینه «۳» از دیدگاه شومپیتر دموکراسی سیاسی نظامی است که قدرت پشتیبانی کننده آن مردم خواهند بود ولی اهرم اجرایی آن در دست نخبگان است.

کلمه مثال ۲: از دیدگاه کدام متفکر دموکراسی‌های حاضر دارای ویژگی‌های سرمایه‌داری لیبرال جدید از یک طرف و فعالیت اقتصادی دولت به‌عنوان عامل رقیب خلاق و ناظر دقیق بر کل جامعه از طرف دیگر است؟

- (۱) شومپیتر (۲) هایک (۳) نوزیک (۴) اوکشات

پاسخ: گزینه «۱» شومپیتر معتقد بود دموکراسی‌های حاضر دارای ویژگی‌های سرمایه‌داری لیبرال جدید از یک طرف و فعالیت اقتصادی دولت به‌عنوان عامل رقیب خلاق و ناظر دقیق بر کل جامعه از طرف دیگر است.

کلمه مثال ۳: کدام مورد بیانگر دیدگاه رابرت دال است؟

- (۱) حکومت نخبگان مانع اصلی در شکل‌گیری دموکراسی است.
 (۲) توسعه اقتصادی و سیاسی شرط اصلی در شکل‌گیری نظام دموکراسی نیست.
 (۳) حقیقت جوامع لیبرال امروزی همانا نظام چندگروهی یا الیگوپولی است.
 (۴) حقیقت جوامع دموکراسی همانا نظام حاکمیت چندگروه یا پولیاری است.
- پاسخ: گزینه «۴» از دیدگاه رابرت دال حقیقت جوامع دموکراسی همانا نظام حاکمیت چندگروه یا پولیاری است.

کلمه مثال ۴: از دیدگاه کدام متفکر دموکراسی حکومت چندین اقلیت است؟

- (۱) رابرت دال (۲) رابرت نوزیک (۳) فریدریش هگل (۴) فریدریش هایک

پاسخ: گزینه «۱» از دیدگاه رابرت دال دموکراسی حکومت چندین اقلیت است.

کلمه مثال ۵: کدام متفکر مارکسیسم معتقد بود دیکتاتوری پرولتاریا در واقع دیکتاتوری حزب کمونیست است برای پرولتاریا و به‌نام پرولتاریا؟

- (۱) لنین (۲) انگلس (۳) لوکاچ (۴) پلخانف

پاسخ: گزینه «۱» لنین معتقد بود دیکتاتوری پرولتاریا در واقع دیکتاتوری حزب کمونیست است برای پرولتاریا و به‌نام پرولتاریا.

کلمه مثال ۶: کدام مورد بیانگر دیدگاه کائوتسکی است؟

- (۱) دیکتاتوری پرولتاریا نوعی از حکومت است.
 (۲) دیکتاتوری پرولتاریا بدون دموکراسی قابل تصور است.
 (۳) دیکتاتوری پرولتاریا وضعیتی اجتماعی است.
 (۴) دیکتاتوری پرولتاریا وضعیت دموکراسی را تضعیف می‌کند.
- پاسخ: گزینه «۳» از دیدگاه کائوتسکی دیکتاتوری پرولتاریا وضعیتی اجتماعی است.

کلمه مثال ۷: از نظر کائوتسکی انقلاب سوسیالیستی ضرورتاً در کدام جوامع روی می‌دهد؟

- (۱) جوامعی که در آن سرمایه‌داری جوان باشد.
 (۲) جوامعی که در آن اندیشه رهبری گروه نخبگان انقلابی شکل گرفته باشد.
 (۳) جوامعی که در آن سرمایه‌داری به اوج تکامل خود رسیده باشد.
 (۴) جوامعی که در آن سازمان‌های مخفی برای برقراری دیکتاتوری پرولتاریا شکل گرفته باشد.

پاسخ: گزینه «۳» از نظر کائوتسکی انقلاب سوسیالیستی ضرورتاً در جوامعی که در آن سرمایه‌داری به اوج تکامل خود رسیده باشد، روی می‌دهد.

کلمه مثال ۸: کدام متفکر به جدایی‌ناپذیر بودن سوسیالیسم از دموکراسی اعتقاد داشت؟

- (۱) کارل کائوتسکی (۲) لئون تروتسکی (۳) مایکل اوکشات (۴) امانوئل مونیه
- پاسخ: گزینه «۱» کائوتسکی به جدایی‌ناپذیر بودن سوسیالیسم از دموکراسی اعتقاد داشت.

کلمه مثال ۹: از نگاه ادوارد برنشتاین انگیزه‌ی ایجاد جنبش‌های سوسیالیستی مبتنی بر چیست؟

- (۱) اصول اخلاقی و نه ضرورت اقتصادی (۲) اصول دیالکتیک و ضرورت‌های اقتصادی (۳) تضاد شدید بین زیربنای روابط تولید و روبنای ایدئولوژیک (۴) برقراری وحدت بین روبنای فرهنگی و زیربنای روابط تولید
- پاسخ: گزینه «۱» از نظر ادوارد برنشتاین انگیزه‌ی ایجاد جنبش‌های سوسیالیستی مبتنی بر اصول اخلاقی و نه ضرورت اقتصادی است.

کلمه مثال ۱۰: کدام مورد بیانگر دیدگاه ادوارد برنشتاین است؟

- (۱) تنها ابزار ایجاد جنبش‌های سوسیالیستی نیازهای اقتصادی است. (۲) رشد سرمایه‌داری پیدایش سوسیالیسم را مطلوب می‌سازد. (۳) رشد سرمایه‌داری پیدایش سوسیالیسم را تنها ممکن می‌سازد. (۴) سوسیالیسم دنباله غیرطبیعی کوشش اخلاقی انسان برای رهایی از نابرابری است.
- پاسخ: گزینه «۳» از دیدگاه ادوارد برنشتاین رشد سرمایه‌داری پیدایش سوسیالیسم را تنها ممکن می‌سازد.

کلمه مثال ۱۱: صنعت فرهنگی باعث از میان رفتن استقلال نسبی فرد شده، توسط کدام متفکر مطرح شد؟

- (۱) فریدریش هایک (۲) ماکس هورکهایمر (۳) ژوزف شومپتر (۴) کارل پوپر
- پاسخ: گزینه «۲» صنعت فرهنگی باعث از میان رفتن استقلال نسبی فرد شده، توسط ماکس هورکهایمر مطرح شد.

کلمه مثال ۱۲: از نگاه مارکوزه کدام گروه مظهر گسست کامل از اقتصاد، سیاست و فرهنگ حاکم و نمونه‌ی حاشیه‌نشینی است؟

- (۱) دانشجویان (۲) پرولتاریا (۳) کارگران (۴) نظامیان
- پاسخ: گزینه «۱» از نگاه مارکوزه دانشجویان مظهر گسست کامل از اقتصاد و سیاست و فرهنگ حاکم و نمونه‌ی حاشیه‌نشینی هستند.

کلمه مثال ۱۳: از نظر گرامشی، علت اصلی شکست جنبش‌های سوسیالیستی کدام است؟

- (۱) ماتریالیستی کردن بیش از اندازه مارکسیسم (۲) تأکید بر روبنای ایدئولوژیک (۳) عدم توجه به روبنای ایدئولوژیک (۴) ایده‌آلیستی و فلسفی کردن بیش از اندازه مارکسیسم
- پاسخ: گزینه «۱» از نظر گرامشی، علت اصلی شکست جنبش‌های سوسیالیستی ماتریالیستی کردن بیش از اندازه مارکسیسم است.

کلمه مثال ۱۴: کدام متفکر مارکسیسم معتقد بود مقدمه هر انقلابی تدارک و نفوذ فرهنگی و انتقاد و نشر اندیشه‌ها و عقاید است؟

- (۱) هربرت مارکوزه (۲) آنتونیو گرامشی (۳) مایکل اوکشات (۴) رابرت دال
- پاسخ: گزینه «۲» آنتونیو گرامشی معتقد بود مقدمه هر انقلابی تدارک و نفوذ فرهنگی و انتقاد و نشر اندیشه‌ها و عقاید است.

کلمه مثال ۱۵: از دیدگاه کدام متفکر، علت اصلی شکست جنبش سوسیالیستی در سطح جهان را باید در ماتریالیستی کردن بیش از اندازه مارکسیسم جست‌وجو کرد؟

- (۱) مایکل اوکشات (۲) رابرت دال (۳) آنتونیو گرامشی (۴) گئورگی پلخانف
- پاسخ: گزینه «۳» از دیدگاه آنتونیو گرامشی علت اصلی شکست جنبش سوسیالیستی در سطح جهان را باید در ماتریالیستی کردن بیش از اندازه مارکسیسم جست‌وجو کرد.

کلمه مثال ۱۶: کدام مورد بیانگر دیده‌گاه آنتونیو گرامشی است؟

- (۱) کل اندیشه‌ها متعلق به زیربنای ایدئولوژیک است. (۲) کل علم مربوط به روبنا و خارج از حوزه ایدئولوژی است. (۳) دیالکتیک تنها راجع به تاریخ و جامعه سنتی و مدرن است. (۴) برای از میان برداشتن سلطه سرمایه‌داری نخست باید در درون نهادهای فرهنگی و فکری جامعه مدنی رخنه کرد.
- پاسخ: گزینه «۴» از دیدگاه آنتونیو گرامشی برای از میان برداشتن سلطه سرمایه‌داری نخست باید در درون نهادهای فرهنگی و فکری جامعه مدنی رخنه کرد.

کله مثال ۱۷: هدف انقلاب از نگاه گئورگ لوکاچ چیست؟

- (۱) نفی سلطه دولت
(۲) نابودی کامل نظام سرمایه‌داری
(۳) ایجاد فرهنگی جدید به جای فرهنگ بورژوازی
(۴) برقراری دیکتاتوری پرولتاریا

پاسخ: گزینه «۳» از نگاه گئورگ لوکاچ هدف انقلاب ایجاد فرهنگی جدید به جای فرهنگ بورژوازی است.

کله مثال ۱۸: از دیدگاه هگلی لوکاچ، دیالکتیک:

- (۱) به معنی نفی وحدت ذهن و عین در جامعه است.
(۲) به معنی وحدت ذهن و عین در جامعه است.
(۳) تلفیق زیربنای اقتصادی با روبنای ایدئولوژی است.
(۴) به معنی کارمولد عینی در زیربنای روابط تولید است.

پاسخ: گزینه «۲» از دیدگاه هگلی لوکاچ، دیالکتیک به معنی وحدت ذهن و عین در جامعه است.

کله مثال ۱۹: از نگاه هابرماس، عقلانیت در حوزه اجتماع تابع چیست؟

- (۱) الگوهای ارتباط عینی متقابل
(۲) الگوهای ارتباط ذهنی متقابل
(۳) ساختارهای پیچیده عقلانیت ابزاری
(۴) ساختارهای هرمی شکل عقلانیت صوری و ابزاری

پاسخ: گزینه «۲» از نگاه هابرماس، عقلانیت در حوزه اجتماع تابع الگوهای ارتباط ذهنی متقابل است.

کله مثال ۲۰: در اندیشه کدام متفکر معیار قانون، معیار کانتی است و قانون خود محصول تکامل اخلاقی جامعه است و قانون تابع اراده حاکمه نیست؟

- (۱) کارل پوپر
(۲) فریدریش هایک
(۳) مایکل اوکشات
(۴) امانوئل مونیه

پاسخ: گزینه «۲» در اندیشه هایک معیار قانون، معیار کانتی است و قانون خود محصول تکامل اخلاقی جامعه است و قانون تابع اراده حاکمه نیست.

کله مثال ۲۱: کدام متفکر گفت مفهوم عدالت اجتماعی ناقض اصول قانون عادلانه و آزادی است و استدلال کرد که حکومت قانون می‌باید در برخورد برابر و یکسان با افراد به نابرابری آنان در داشتن از امکانات بی‌اعتنا باشد؟

- (۱) کارل پوپر
(۲) فریدریش هایک
(۳) هانا آرنه
(۴) مایکل اوکشات

پاسخ: گزینه «۲» هایک گفت مفهوم عدالت اجتماعی ناقض اصول قانون عادلانه و آزادی است و استدلال کرد که حکومت قانون می‌باید در برخورد برابر و یکسان با افراد به نابرابری آنان در داشتن از امکانات بی‌اعتنا باشد.

کله مثال ۲۲: از دیدگاه کدام متفکر، نظام بازار تضمین می‌کند که کل دانش و معرف پراکنده در نظر گرفته شود و مورد بهره‌برداری قرار گیرد؟

- (۱) فریدریش هایک
(۲) هانا آرنه
(۳) کارل پوپر
(۴) مایکل اوکشات

پاسخ: گزینه «۱» از دیدگاه هایک نظام بازار تضمین می‌کند که کل دانش و معرف پراکنده در نظر گرفته شود و مورد بهره‌برداری قرار گیرد.

کله مثال ۲۳: از دیدگاه کدام متفکر همه نظریه‌های عدالت که مبتنی بر اصل اساسی و وضع نهایی مفروض هستند آزادی فرد را نادیده می‌گیرند بنابراین اخذ مالیات تنها برای تأمین نظم و امنیت قابل دفاع است؟

- (۱) رابرت نوزیک
(۲) بنجامین کید
(۳) پل تیلیخ
(۴) کارل پوپر

پاسخ: گزینه «۱» از دیدگاه نوزیک همه نظریه‌های عدالت که مبتنی بر اصل اساسی و وضع نهایی مفروض هستند آزادی فرد را نادیده می‌گیرند بنابراین اخذ مالیات تنها برای تأمین نظم و امنیت قابل دفاع است.

کله مثال ۲۴: از نگاه کدام متفکر، راز پیشرفت دموکراسی غربی را نه در ثروت و منابع طبیعی آن‌ها، بلکه در سابقه وجود اندیشه آزادی و انتقاد باید جست؟

- (۱) امانوئل مونیه
(۲) برتراند دو ژوونل
(۳) کارل پوپر
(۴) جان دیوئی

پاسخ: گزینه «۳» کارل پوپر راز پیشرفت دموکراسی غربی را نه در ثروت و منابع طبیعی آن‌ها، بلکه در سابقه وجود اندیشه آزادی و انتقاد باید جست.

کله مثال ۲۵: از نگاه کدام متفکر جامعه باز، جامعه‌ای است که در آن سیاست‌های دولت‌ها برحسب انتقادات مستمر تعدیل و دگرگون شود و شرط اصلی جامعه باز تساهل سیاسی است؟

- (۱) جان دیوئی
(۲) امانوئل مونیه
(۳) برتراند دو ژوونل
(۴) کارل پوپر

✓ پاسخ: گزینه «۴» از دیدگاه کارل پوپر جامعه باز، جامعه‌ای است که در آن سیاست‌های دولت‌ها برحسب انتقادات مستمر تعدیل و دگرگون شود و شرط اصلی جامعه باز تساهل سیاسی است.

✓ مثال ۲۶: کدام مورد بیانگر دیدگاه کارل پوپر است؟

- (۱) بهترین شیوه برای رسیدن به جامعه مطلوب مشارکت در حوزه عمومی است.
 (۲) راز پیشرفت دموکراسی غربی در ثروت و منابع طبیعی است.
 (۳) در سیاست‌گذاری حسن نیت کفایت نمی‌کند و تصمیمات سیاسی دائماً باید آزمایش شود.
 (۴) دگرگونی در سیاست‌ها به‌طور اساسی مستلزم تغییر هیئت حاکم نیست.
- ✓ پاسخ: گزینه «۳» از نظر پوپر در سیاست‌گذاری حسن نیت کفایت نمی‌کند و تصمیمات سیاسی دائماً باید آزمایش شود.

✓ مثال ۲۷: کدام مورد بیانگر دیدگاه کارل پوپر است؟

- (۱) نظریه‌های جدید محصول استقرا هستند.
 (۲) همه نظریه‌های علمی کاملاً دقیق و حقیقی هستند.
 (۳) استقراء شاخص و ممیز علم از غیر علم یا شبه علم است.
 (۴) علم کامل و تکامل‌پذیر وجود ندارد و علم از نقد و ابطال حاصل می‌شود.
- ✓ پاسخ: گزینه «۴» از نظر پوپر علم کامل و تکامل‌پذیر وجود ندارد و علم از نقد و ابطال حاصل می‌شود.

✓ مثال ۲۸: کدام مفهوم اساس فلسفه هانا آرنست است؟

- (۱) عمل (۲) کار رخلق
 (۳) تلاش برای معاش (۴) آزادی
- ✓ پاسخ: گزینه «۱» اساس فلسفه هانا آرنست «عمل» است.

✓ مثال ۲۹: منظور آرنست از آزادی مثبت چیست؟

- (۱) رها ماندن در عرصه خصوصی (۲) امکان عمل در حوزه عمومی
 (۳) امکان عمل بر طبق طبیعت (۴) رهایی انسان از قید و بند حکومت و سیاست
- ✓ پاسخ: گزینه «۲» منظور آرنست از آزادی مثبت امکان عمل در حوزه عمومی است.

✓ مثال ۳۰: سیاست از دیدگاه کدام متفکر فضاگونه است و هر عمل یا اندیشه سیاسی در حضور دیگران و در فضای عمومی پدید می‌آید از این رو سیاست پدیده‌ای است متضمن تنوع و تکثر و غایت اندیشه و عمل سیاسی آزادی است؟

- (۱) کارل پوپر (۲) امانوئل مونیخ (۳) هانا آرنست (۴) رابرت دال

✓ پاسخ: گزینه «۳» سیاست از دیدگاه آرنست فضاگونه است و هر عمل یا اندیشه سیاسی در حضور دیگران و در فضای عمومی پدید می‌آید از این رو سیاست پدیده‌ای است متضمن تنوع و تکثر و غایت اندیشه و عمل سیاسی آزادی است.

✓ مثال ۳۱: کدام متفکر تحقق آزادی مثبت را فقط در جامعه مدنی ممکن می‌داند و سیاست در جوامع مدرن را که عمل در حوزه عمومی نیست و فقط فعالیت پنهان احزاب و گروه‌ها است را خارج از عرصه آزادی و سیاست می‌داند؟

- (۱) کارل پوپر (۲) ریمون آرون (۳) مایکل اوکشات (۴) هانا آرنست

✓ پاسخ: گزینه «۴» آرنست تحقق آزادی مثبت را فقط در جامعه مدنی ممکن می‌داند و سیاست در جوامع مدرن را که عمل در حوزه عمومی نیست و فقط فعالیت پنهان احزاب و گروه‌ها است را خارج از عرصه آزادی و سیاست می‌داند.

✓ مثال ۳۲: از نظر هانا آرنست عمل آزاد به مثابه جوهر راستین سیاست نیازمند چیست؟

- (۱) وجود عقلانیت ابزاری بین همه گروه‌ها
 (۲) نظم، پیش‌بینی‌پذیری، تکثر و عقلانیت ارتباطی
 (۳) بی‌نظمی، پیش‌بینی‌ناپذیری، آزادی و تکثر
 (۴) جامعه مدنی متکثر، نظم عمومی، شرایط وجودی و دولت حداقلی

✓ پاسخ: گزینه «۳» از نظر هانا آرنست عمل آزاد به مثابه جوهر راستین سیاست نیازمند بی‌نظمی، پیش‌بینی‌ناپذیری، آزادی و تکثر است.

کج مثال ۳۳: از نگاه هانا آرنت مفهوم درست سیاست چیست؟

- (۱) عمل جمعی در حوزه عمومی
(۲) عمل گروهی در حوزه اجتماعی
(۳) عمل نخبگان در حوزه سیاست
(۴) عمل نخبگان در حوزه طبقات اجتماعی

پاسخ: گزینه «۱» از نگاه هانا آرنت مفهوم درست سیاست، عمل جمعی در حوزه عمومی است.

کج مثال ۳۴: از دیدگاه کدام متفکر، معنای درست سیاست به مفهوم عمل جمعی در حوزه عمومی است و هر عملی که بخواهد حیات سیاسی را

برحسب طبقات اجتماعی، مراحل توسعه اقتصادی و کارویژه‌های جامعه توضیح دهد از سرشت نامنظم و بی‌نظیر وقایع سیاسی غافل می‌ماند؟

- (۱) رابرت دال (۲) هانا آرنت (۳) ژوزف شومپتر (۴) مایکل اوکشات

پاسخ: گزینه «۲» از دیدگاه آرنت، معنای درست سیاست به مفهوم عمل جمعی در حوزه عمومی است و هر عملی که بخواهد حیات سیاسی را

برحسب طبقات اجتماعی، مراحل توسعه اقتصادی و کارویژه‌های جامعه توضیح دهد از سرشت نامنظم و بی‌نظیر وقایع سیاسی غافل می‌ماند

کج مثال ۳۵: سیاست رابطه عمومی میان افراد آزاد و برابر است، توسط کدام متفکر مطرح شد؟

- (۱) هانا آرنت (۲) کارل پوپر (۳) مایکل اوکشات (۴) هارولد لاسول

پاسخ: گزینه «۱» هانا آرنت گفت: سیاست رابطه عمومی میان افراد آزاد و برابر است.

کج مثال ۳۶: کدام متفکر محافظه‌کار در نوشته‌های اولیه‌اش از ضرورت تغییرات اجتماعی گسترده به شیوه اقتدارطلبانه دفاع می‌کرد و موسولینی و

هیتلر را احیاگران نظم اجتماعی می‌خواند و از همکاری کلیسا با آنان طرفداری می‌کرد؟

- (۱) برتران لاسول (۲) امانوئل مونیه (۳) برتران دو ژوونل (۴) لوئی آلتوسر

پاسخ: گزینه «۳» برتران دو ژوونل در نوشته‌های اولیه‌اش از ضرورت تغییرات اجتماعی گسترده به شیوه اقتدارطلبانه دفاع می‌کرد و موسولینی و

هیتلر را احیاگران نظم اجتماعی می‌خواند و از همکاری کلیسا با آنان طرفداری می‌کرد.

کج مثال ۳۷: کدام مورد بیانگر دیدگاه دو ژوونل است؟

- (۱) تنها دولت آزاد ایجادگر ابتکارات اجتماعی نو است.
(۲) سلامت جامعه در جوشش مستمر ابتکارات پراکنده است.
(۳) فعالیت سیاسی تنها در عرصه برنامه و ابتکار متجلی می‌شود.
(۴) سلامت دولت در جلوگیری از رشد ابتکارات پراکنده و غیرمستمر است.

پاسخ: گزینه «۲» از دیدگاه دو ژوونل سلامت جامعه در جوشش مستمر ابتکارات پراکنده است.

کج مثال ۳۸: کدام مورد بیانگر اعتقاد امانوئل مونیه است؟

- (۱) ظهور سرمایه‌داری در داخل مسیحیت اتفاق افتاده است.
(۲) مسیحیت با نظام بی‌نظم فعلی در جهان پیوند منطقی ندارد.
(۳) ارزش‌های مذهبی را نمی‌توان با اصول تمدن صنعتی هماهنگ کرد.
(۴) افول جامعه ماقبل مدرن به معنای پایان مذهب است.

پاسخ: گزینه «۲» از نظر امانوئل مونیه مسیحیت با نظام بی‌نظم فعلی در جهان پیوند منطقی ندارد.

کج مثال ۳۹: کدام مورد بیانگر دیدگاه امانوئل مونیه است؟

- (۱) زندگی سیاسی از زندگی به‌طور کلی با اهمیت‌تر است.
(۲) مسیحیت جدید نمی‌تواند نظم نامنظم جهان امروز را دگرگون سازد.
(۳) اصول مذهب تغییرپذیر است مذهب با جنبش سیاسی پیوندی منطقی دارد.
(۴) اشتغال افراطی به سیاست موجب آن می‌شود که سیاست به صورت مذهب درآید.

پاسخ: گزینه «۴» از دیدگاه امانوئل مونیه اشتغال افراطی به سیاست موجب آن می‌شود که سیاست به صورت مذهب درآید.

کج مثال ۴۰: کدام مفهوم در اندیشه مایکل اوکشات، مظهر عالی اخلاق فردیت است؟

- (۱) اجتماع مدنی (۲) اجتماع متعهد (۳) نظام غایت‌مدار (۴) نظام مبتنی بر عقلانیت ابزاری

پاسخ: گزینه «۱» در اندیشه مایکل اوکشات اجتماع مدنی مظهر عالی اخلاق فردیت است.

فصل ششم

«سیر تحول اندیشه سیاسی در اسلام»

تست‌های تألیفی فصل ششم

کجه مثال ۱: یگانه جریانی که به نفی تغلب پرداخت و «مدینه فاضله» را با مفهوم سعادت و مصلحت پیوند می‌زند، کدام است؟
(۱) فقه مدنی (۲) فلسفه سیاسی (۳) فقه سیاسی (۴) کلام سیاسی

پاسخ: گزینه «۲» فلسفه سیاسی یگانه جریانی که به نفی تغلب پرداخت و «مدینه فاضله» را با مفهوم سعادت و مصلحت پیوند زد.

کجه مثال ۲: دغدغه اصل خوارج بعد از نفی حکومت چیست؟

(۱) مسئله ایمان و کفر (۲) مسئله امر به معروف و نهی از منکر
(۳) مسئله جبر و اختیار در افعال انسان (۴) مسئله برتری امام فاضل نسبت به امام مفضول

پاسخ: گزینه «۱» دغدغه اصل خوارج بعد از نفی حکومت مسئله ایمان و کفر است.

کجه مثال ۳: کدام گروه از خوارج، اصل ضرورت حکومت را به صورت واجب کفایی می‌پذیرند؟

(۱) محکمه (۲) اباضیه (۳) ازرقه (۴) صفریه

پاسخ: گزینه «۲» اباضیه اصل ضرورت حکومت را به صورت واجب کفایی می‌پذیرند.

فصل هفتم

«اندیشه سیاسی متفکران اسلامی»

تست‌های تألیفی فصل هفتم

کلمه مثال ۱: منظور امام محمد غزالی از احیای علوم دین چیست؟

- (۱) پرداختن به هسته معنوی دین
 (۲) زدودن اضافات و خرافات از دین
 (۳) رد خلافت مبتنی بر اصل قریشی بودن
 (۴) جداکردن سیاست از دین و شریعت
- پاسخ: گزینه «۱» امام محمد غزالی از احیای علوم دین پرداختن به هسته معنوی دین است.

کلمه مثال ۲: غزالی در چه صورتی بیعت یک نفر برای انتخاب خلیفه را می‌پذیرد؟

- (۱) فرد بیعت‌کننده قریشی باشد.
 (۲) فرد بیعت‌کننده دارای شوکت باشد.
 (۳) فرد بیعت‌کننده افضل مؤمنین باشد.
 (۴) فرد بیعت‌کننده از عالمان آخرت و فقه‌های عادل باشد.
- پاسخ: گزینه «۲» غزالی در صورتی بیعت یک نفر برای انتخاب خلیفه را می‌پذیرد که فرد بیعت‌کننده دارای شوکت باشد.

کلمه مثال ۳: کدام مورد با دیدگاه «ابن جماعه» هم‌خوانی دارد؟

- (۱) حفظ نهاد حکومت با ماهیت آن رابطه مستقیم دارد.
 (۲) امام مصر بر فسق و فجور، صلاحیتش را از دست نمی‌دهد.
 (۳) هرگونه حکومت را بر هرج و مرج و بی‌حکومتی ارجح نمی‌داند.
 (۴) استبداد بر هرج و مرج برخاسته از دخالت عامه مردم در کار حکومت رحجان دارد.
- پاسخ: گزینه «۴» از نگاه «ابن جماعه» استبداد بر هرج و مرج برخاسته از دخالت عامه مردم در کار حکومت رحجان دارد.

کلمه مثال ۴: هدف ابن جماعه از مسلمان بودن به‌عنوان یکی از ویژگی‌های امامت اختیاری (امام مختار) چه بود؟

- (۱) نفی حکومت کفار
 (۲) تأیید حکومت حاکم جائز
 (۳) رجحان وضعیت بی‌حکومتی بر حکومت جائز
 (۴) رجحان وضعیت حکومت کفار بر بی‌حکومتی
- پاسخ: گزینه «۱» هدف ابن جماعه از مسلمان بودن به‌عنوان یکی از ویژگی‌های امامت اختیاری (امام مختار) نفی حکومت کفار است.

کلمه مثال ۵: هدف خنجی از قرار دادن سلسله مراتب دینی در کنار سلطان چیست؟

- (۱) رد سلطنت جائز
 (۲) پذیرش سلطنت حاکم جائز
 (۳) پذیرش تقسیم قوا در سلطنت
 (۴) رد تقسیم قوا در نهاد سلطنت
- پاسخ: گزینه «۲» هدف خنجی از قرار دادن سلسله مراتب دینی در کنار سلطان پذیرش سلطنت جائز است.

کلمه مثال ۶: کدام مورد از نظر خواجه نظام‌الملک، صحیح است؟

- (۱) محبت برتر از عدالت است.
 (۲) عدل بر دین اولویت دارد.
 (۳) اخلاق از محبت و عدالت بالاتر است.
 (۴) عدل پادشاه ناشی از تأیید خلیفه است.
- پاسخ: گزینه «۲» از نظر خواجه نظام‌الملک، عدل بر دین اولویت دارد.

کلمه مثال ۷: به اعتقاد خواجه نظام‌الملک، کدام عبارت صحیح است؟

- (۱) دین برتر از ملک است.
 (۲) ملک برتر از دین است.
 (۳) نسبت میان دین و ملک دوسویه و تنگاتنگ است.
 (۴) قدرت از دین و ملک برتر است.
- پاسخ: گزینه «۳» از نظر خواجه نظام‌الملک نسبت میان دین و ملک دوسویه و تنگاتنگ است.

کجه مثال ۸: در ارتباط با دیدگاه ابن‌سینا کدام عبارت صحیح است؟

- (۱) سعادت را در لذت عقلی نمی‌داند.
- (۲) آرای سیاسی وی در راستای نبوت شکل می‌گیرد.
- (۳) پیامبر و نبی کسی است که حافظ امنیت در جامعه باشد.
- (۴) پیامبر و نبی کسی است که به لحاظ نظری به عقل مستفاد متصل می‌شود.

پاسخ: گزینه «۲» آرای سیاسی ابن‌سینا در راستای نبوت شکل می‌گیرد.

کجه مثال ۹: محور اندیشه سیاسی ابن‌سینا کدام است؟

- (۱) توضیح جایگاه فلاسفه و تشخیص واجبات شرعی
- (۲) توضیح جایگاه پیامبر و جدایی فلسفه از فقه اسلامی
- (۳) توضیح جایگاه امامت و پیوند فلسفه با نصوص دینی
- (۴) توضیح جایگاه نبوت و تشخیص مدنی الطبع بودن آدمی

پاسخ: گزینه «۴» محور اندیشه سیاسی ابن‌سینا مبتنی بر توضیح جایگاه نبوت و تشخیص مدنی الطبع بودن آدمی است.

کجه مثال ۱۰: کدام مورد از منابع تأثیرگذار بر اندیشه سیاسی ابن‌سینا نیست؟

- (۱) فارابی
- (۲) ابن‌مسکویه
- (۳) ابن‌مقفع
- (۴) تعالیم اسماعیلیه

پاسخ: گزینه «۳» فارابی، ابن‌مسکویه و تعالیم اسماعیلیه در اندیشه‌های ابن‌سینا تأثیرگذار بودند.

کجه مثال ۱۱: کدام مورد بیانگر دیدگاه ابوالاعلی مودودی است؟

- (۱) شرط قریش بودن را برای زعیم مسلمانان لازم می‌داند.
- (۲) اهداف حکومت اسلامی تنها برای برقراری امنیت و نظم است.
- (۳) وحدت ایدئولوژیک در نظام اسلامی مبتنی بر حضور احزاب است.
- (۴) دین را به مثابه حکومت و شریعت را به مثابه قانون حکومت می‌داند.

پاسخ: گزینه «۴» مودودی دین را به مثابه حکومت و شریعت را به مثابه قانون حکومت می‌داند.

کجه مثال ۱۲: از دیدگاه ابوالاعلی مودودی در نظام سیاسی اسلامی کدام حوزه‌های قابل شناسایی است؟

- (۱) حوزه نهاد خلافت و نهاد وزارت
- (۲) حوزه مجریه، مقننه و قضاییه
- (۳) حوزه نهاد سلطنت و نهاد قانون‌گذاری
- (۴) حوزه نهاد حل و عقد و نهاد شورا

پاسخ: گزینه «۲» مودودی در نظام سیاسی اسلامی سه حوزه مجریه، مقننه و قضاییه مورد شناسایی قرار می‌دهد.

فصل هشتم

«فقه سیاسی اهل سنت»

تست‌های تألیفی فصل هشتم

کجه مثال ۱: در اندیشه سنی، کدام مطلب در مورد تعریف واژه «خلافت» صحیح است؟

- (۱) مبتنی بر وحدت و یگانگی اسلامی نیست.
- (۲) مبتنی بر اراده خداوند در روی زمین نیست.
- (۳) جانشین نبوت در حفظ دین و سیاست دنیا است.
- (۴) جانشین پیامبر (ص) در حفظ امور شرعی و نه امور سیاسی است.

پاسخ: گزینه «۳» در اندیشه سنی «خلافت» عبارت است از: جانشین نبوت در حفظ دین و سیاست دنیا است.

کجه مثال ۲: از دیدگاه روزبهان خنجی کدام مورد باعث تبدیل دارالاسلام به دارالحرب نمی‌شود؟

- (۱) رواج عقاید و احکام غیراسلامی در یک منطقه
- (۲) غلبه امیر استیلا با تغلب و زور در آن منطقه
- (۳) اتصال و مجاورت آن منطقه با دارالکفر
- (۴) نبودن مسلمان یا ذمی در آن منطقه

پاسخ: گزینه «۲» از دیدگاه روزبهان خنجی رواج عقاید و احکام غیراسلامی در یک منطقه اتصال و مجاورت آن منطقه با دارالکفر نبودن مسلمان یا ذمی در آن منطقه باعث تبدیل دارالاسلام به دارالحرب می‌شود.

کجه مثال ۳: در نظریه خلافت قدیم «مضمون تحلیل مفهوم قدرت» کدام است؟

- (۱) حاکمیت مطلق خلیفه
- (۲) رأی و نظر صحابه
- (۳) اجتماع اهل حل و عقد
- (۴) حاکمیت الهی خلیفه

پاسخ: گزینه «۱» در نظریه خلافت قدیم «مضمون تحلیل مفهوم قدرت» حاکمیت مطلق خلیفه است.

فصل نهم

«فقه سیاسی شیعه»

تست‌های تألیفی فصل نهم

کج مثال ۱: مرحوم شیخ فضل‌الله نوری از طرفداران کدام نظریه دولت است؟

(۱) نظریه انتخابی مطلقه فقیهان

(۲) دولت انتصابی مشروطه اسلامی

(۳) ولایت انتخابی عامه شورای مراجع تقلید

(۴) ولایت انتصابی فقیهان در امور حسبیه و سلطنت سلطان مسلمانان ذی شوکت

پاسخ: گزینه «۴» مرحوم شیخ فضل‌الله نوری از طرفداران نظریه ولایت انتصابی فقیهان در امور حسبیه و سلطنت سلطان مسلمانان ذی شوکت بود.

کج مثال ۲: در ارتباط با نظریه «ولایت انتصابی مطلقه فقیهان» در اندیشه سیاسی شیعه، کدام عبارت صحیح است؟

(۱) تقیید به امور حسبیه

(۲) عدم تقیید به مصلحت جامعه اسلام

(۳) عدم تقیید به قوانین بشری از جمله قانون اساسی

(۴) تقیید به چهارچوب احکام فرعی الهیه اولیه و ثانویه

پاسخ: گزینه «۳» «ولایت مطلقه» عبارت است از:

الف) تقیید به امور عمومی، حکومت و سیاست

ب) تقیید به مصلحت جامعه اسلامی

ج) عدم تقیید به امور حسبیه

د) عدم تقیید به چهارچوب احکام فرعی الهیه اولیه و ثانویه

ه) عدم تقیید به قوانین بشری از جمله قانون اساسی

کج مثال ۳: دیدگاه آخوند خراسانی نسبت به دامنه قدرت دولت در اندیشه شیعه کدام است؟

(۱) فقط امام معصوم (ع) می‌تواند در حوزه خصوصی مردم دخالت کند.

(۲) حتی امام معصوم (ع) نیز نمی‌تواند در حوزه خصوصی مردم دخالت کند.

(۳) فقط دولت‌های غیرمعصوم شیعه حق دخالت در امور خصوصی مردم را دارند.

(۴) فقط دولت‌های معصوم شیعه حق دخالت در حوزه عمومی و خصوصی را دارند.

پاسخ: گزینه «۲» آخوند خراسانی معتقد است که حتی امام معصوم (ع) نیز نمی‌تواند در حوزه خصوصی مردم دخالت کند.

کج مثال ۴: نظریه واگذاری ریاست مجلس به «فقیه عادل جامع الشرایط» متعلق به کدام اندیشمند مشروطه خواه است؟

(۱) محلاتی

(۲) سید لاری

(۳) نائینی

(۴) نوری

پاسخ: گزینه «۳» از دیدگاه سید عبدالحسین لاری، مجلس مشروطه شورایی مبتنی بر شریعت و برای اجرای احکام الهی است. بنابراین، ریاست مجلس را باید «فقیه عادل و جامع‌الشرایط» به عهده بگیرد.

کج مثال ۵: در ارتباط با مرزهای قدرت در نظریه‌های مشروطه شیعه کدام عبارت صحیح است؟

(۱) بیشتر خصلت مردم‌سالارانه دارد.

(۲) کمتر خصلت مردم‌سالار و بیشتر مبتنی بر شریعت است.

(۳) بیشتر خصلتی اقتدارگرا دارد و مبتنی بر اصول شرعی اسلام است.

(۴) کمتر خصلتی اقتدارگرا دارد ولی مبتنی بر حضور نمایندگان مردم نیست.

پاسخ: گزینه «۱» جریان قدرت در نظریه‌های مشروطه شیعه نیز، همانند نظریه‌های جدید اهل سنت، هرگز از بالا به پایین، بسته و اقتداری نیست، بلکه بیشتر خصلت مردم‌سالارانه دارد.

کج مثال ۶: دیدگاه نظریه‌های مشروطه شیعه نسبت به قوای سه‌گانه چیست؟

(۱) قوه قضایه استقلال مطلق ندارد.

(۲) قوه مقننه مظهر حاکمیت مردم است.

(۳) قوه مجریه به‌طور کلی تحت اشراف قوه قضایه است

(۴) وظیفه مجلس مقننه در امر قضا تصویب و تغییر قانون است.

پاسخ: گزینه «۲» قوه مقننه وضعیت ویژه‌ای دارد: از یک سوی مظهر حاکمیت ملت است، و از سوی دیگر به لحاظ ضرورت مذهب، تطبیق قوانین سیاسی کشور بر احکام شریعت الزامی است.

کجه مثال ۷: در بازنگری قانون اسلامی جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۶۸ کدام شرط از رهبری حذف شد؟

- (۱) مرجعیت (۲) فقاہت (۳) حسن تدبیر (۴) اجتهاد

پاسخ: گزینه «۱» در بازنگری قانون اسلامی جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۶۸ شرط مرجعیت از رهبری حذف شد.

کجه مثال ۸: امام خمینی در بازنگری قانون اساسی در سال ۱۳۶۸ به کدام شرط رهبری تأکید داشتند؟

- (۱) مرجعیت (۲) مجتهد عادل (۳) اعلیت (۴) مسلمان ذی شوکت

پاسخ: گزینه «۲» امام خمینی در بازنگری قانون اساسی در سال ۱۳۶۸ به شرط مجتهد عادل در رهبری تأکید داشتند.

کجه مثال ۹: در نظریه مشروطه شیعه دامنه قدرت دولت چگونه است؟

(۱) فقط محدود به حوزه عمومی است.

(۲) محدود به حوزه عمومی و خصوصی است.

(۳) دامنه قدرت به مرزهای شریعت محدود می‌شود.

(۴) دامنه قدرت به مرزهای شریعت و قوانین مصوب مجلس محدود نمی‌شود.

پاسخ: گزینه «۱» در نظریه‌های مشروطه شیعه، دامنه قدرت دولت محدودتر است. قدرت دولت فقط محدود به حوزه عمومی است و احکام حوزه خصوصی زندگانی را شریعت تعیین می‌کند نه دولت.